

N:o 7.

Ank. till Riksd. Kansli den 22 Febr. 1875, kl. I e. m.

Andra Kammarens Tredje Tillfälliga Utskotts Utlåtande N:o 5, med anledning af Herr Nyblæus' motion (N:o 36) om underdånig skrifvelse till Kongl. Maj:t angående införande af en gemensam skoldrägt för lärjungarne i elementarläroverkens högre klasser.

Till Utskottet har blifvit remitterad en inom Andra Kammarerna af Herr Nyblæus väckt motion, N:o 36, hvori motionären föreslår, att Riksdagen ville hos Kongl. Maj:t i underdånig skrifvelse anhålla, att en enkel och ändamålsenlig skoldrägt, helst i öfverensstämmelse med Kongl. sjökrigsskolans, måtte för de högre elementarläroverkens 2:ne öfversta klasser fastställas, dock med medgifvande af dispens derifrån för dem, som af särskild anledning sådant önska, samt med tillåtelse för lärjungarne i elementarläroverkets lägre klasser, att denna drägt anläggas och begagna.

Såsom motiv för sitt yrkande anför motionären, att om skolungdomen skall i trupp inspekteras af en högre officer, bör den gifvas allt det militäriska skick, som kan vara passande och ändamålsenligt, och att detta vunnas i betydlig mån genom ändamålsenlig beklädnad, som för alla vore lika. För skolungdomen i allmänhet, och särskildt för ungdomen i elementarläroverkens högre klasser, kunde dessutom en sådan likhet i beklädnaden medföra ganska betydande fördelar, och motionären tror sig veta, att allestädes, der gemensam skoldrägt blifvit införd, har man funnit sig väl derved, så vida drägten varit någorlunda ändamålsenlig. Den för alla lika beklädnaden blefve ett riktigt

uttryck

uttryck af den gemensamhetsanda, hvarförutan ett verkligt kamratskap icke finnes, och hvilken, hvar helst den verkar, gifver det hela kraft och sammanhållning och höjer den enskildes moraliska styrka. Vidare säger motionären, att om uniformen är enkel, allvarlig och ändamålsenlig, så är den af stort värde; den jemnar kamratskapet mellan den fattige och den rike; den motverkar flärd och fåfänglighet, och den kan åstadkomma stor ekonomisk besparing. En sådan lika beklädnad finnes redan nu vid det högre elementarläroverket i Örebro, der man i många år erfarit fördelarne deraf.

Utskottet instämmer i det hufvudsakliga af hvad motionären sålunda yttrar. Äfven om en reglementerad uniform för skolgossarne blefve i ekonomiskt hänseende något kännbar, hvilket är att befara, så medför dock den lika klädseln utan tvifvel sin nytta, särdeles med hänsyn till bevakandet af ordningen, då skolungdomen befinner sig utom skolrummen. Utskottet uppskattar äfven till fullo motionärens fosterländska syfte, att medelst uniformeringen, i den mån densamma förmår, redan under skolåren söka förbereda lösningen af dagens stora fråga, den nemligen, att hvarje medborgare måste ikläda sig skyldigheten af fäderneslandets försvar.

Men oaktadt Utskottet tillerkänner motionen det goda syfte densamma eger, anser Utskottet dock, att en Riksdagens underdåniga skrifvelse icke här torde vara nödvändig. Det står i hvarje skolstyrelses skön att inom sitt område på frivillighetens väg införa den lika beklädnaden för skolungdomen — hvarpå motionären sjelf anför Örebro högre elementarläroverk såsom exempel — och Utskottet anser denna utväg vara att föredraga framför en Kongl. föreskrift, som ålägger uniformeringen. En Kongl. författning enligt motionärens förslag synes Utskottet så mycket mindre lämplig, om befrielse från densamma skulle medgifvas de gossar, som sådant önska. Utskottet kan alltså för sin del icke tillstyrka Riksdagen att aflåta en underdånig framställning i en sak, som, om den ej är af alltför underordnad vikt för en skriftvexling statsmakterna emellan, dock kan verkställas utan något Riksdagens åtgörande. På grund af dessa skäl hemställer Utskottet vördsamt,

att motionen icke må till någon Riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 22 Februari 1875.

På Utskottets vägnar:

A. Adlersparre.